

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a Dobányfészekben.

Székesfehérvár befásítása.

Két héttel ezelőtt, mikor az önálló bank ügyében rendezett népgyűlésen több országos képviselő volt városunkban, természetesen szétnézték utcáinkon is. Verőfényes szép májusi nap volt, a napsugár teljes ambícióval teljesítette kötelességét, a finoman és bőségesen felszálló por — a merre az utcák öntözve nem voltak — inkább sötétebb, mint vékonyabb fátyolt vont az érdeklődők szeméi elé.

A megjegyzés ez volt:

Szomorú város ez az ő Fehérvár! Fát alig lát az ember, legfeljebb a gömbakácok szerénykednek napernyővel versenyre kelő árnyékukkal, mintha az intéző bölcsesség legfőbb ambícióját abban kereste és találta volna, hogy az emberek, különösen pedig a kocsiuton utazók valahogyan árnyék alá ne jussanak, de azért az intézők mégis verhessék a mellüket: ime, mi ültetünk fákat.

Bizony sajnosan kellett megvallanunk, hogy Székesfehérvárott két véglet ölelkezik. Április táján kivergődünk a sárból és hirtelen belelovagolunk a Saharába, a portengerbe. Ez tart októberig, amikor újra a sár veszi át csendes és cuppogó birodalmát. Kivételt csak azok az idők képezik, amikor a mindenható Isten jóságából üdítő esők zuhognak ránk és mossák tisztára

gyalogjáróinkat. Nagyon természetes, hogy nem akarom itt egy szóval sem elfelejteni, hogy az utcák öntözése egy év óta tetemesen javult. A hatóság részéről tapasztalt ezen jóindulat azonban csak részben képes ellensúlyozni a porló külvárosi utestek fölkavaródását.

Szóval egy új rendszer áldásaira van itt is szükségünk.

Most kritikával állunk elő s ez a kritika mélyen és erősen sújtja város régi vezetőségét. Ha 10—20 esztendővel ezelőtt Székesfehérvár hatósága ebben a tekintetben helyzete magaslátán áll, ha a fásítást okszerűen és rendszeresen folytatja, ma Fehérvár még rossz utjai mellett is elég kellemes város lehetne s lakói nem panaszkodhatnának, hogy a hatóság alig vagy semmit sem tett a város szépítésének és egészségi követelményeinek szempontjából.

A mit azonban mi most a multtal szemben cselekszünk, ugyanily szigorú kritika vár ránk a jövőben, 10—20 esztendő multán, mikor Fehérvár jövő generációja fogja megítélni a mult kötelességűdását és kötelességteljesítését.

Mindezt azért és abból az alkalomból mondjuk el, hogy a város most megválasztott új kertésze elfoglalta állását és egy új korszak kapuja előtt állva, tudni

fogja, hogy a város közönsége milyen igényeket támaszt vele szemben.

Szólok a jövődőről annál inkább, mert ismerem Saára Gyula drnak, városunk polgármesterének kifejtett nézeteit, a ki a legutóbbi közgyűlésen is a leghatározottabb kijelentésekkel hangsúlyozta, hogy utcáink befásítása az ő legfőbb gondjai közé fog tartozni. Az új városi kertész tehát a legkedvezőbb auspiciumok közt lép a jövődő kereteibe, mert a hatóság vezetőjének részéről nemcsak hogy tág teret talál az üdvös tervek kivitelére, hanem a legmeszebbmenő támogatást is, erkölcsileg is, anyagiilag is. A polgármester — a mint kinyilvánította — még ez évben terveket készített a város kertészeivel, hogy a fásítást az egész város területén turnusonként milyen módszer szerint fogják majd eszközölni. Egyelőre természetesen csak a külvárosi utcák következnek sorra, a hol a vízvezeték és kövezés, valamint a csatornázás nem vet akadályt a fásítás útjába. A vízvezeték két-három év alatt elkészülvén, ha megszűnik az utcák felforgatásával járó rendszertelenség s akkor a belvárosi és a körülötte fekvő utcák kerülnek sorra a fásítás rendjében.

Mi hisszük, hogy Székesfehérvár képe 5—10 esztendő alatt új korszak kezdetét fogja mutatni s 10—15 mulva oly válto-

Nyári éjszakák.

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

II. Hamis leány.

Csodaszép, fehér színben uszó nyári éjszaka volt mikor Tordai Bandi hazaballagott a mezei uton.

Nyári éjszaka volt, fehér fényben uszó, csodaszép.

A hold pufók, tele arcával ott turkált a fehér bárányfölkök ezüstös bodrai között.

Egy-egy nagyobb gomolyagba beleburkolódzott, hogy legyen egy csöppet sötét is.

Majd ismét kikukkant, hogy a hirtelen föl-villanó fénytől megrettenve, hátracsapott fülekkel lapultak meg félénk, karcsu süldők a friss szántásban s halk pötytyenéssel riadt a mezei sáska egyik lapuról a másikra.

Majd bujákat játszott mint a gyermek s végre mintha fáradt lett volna, kiült egy főlhőske peremére pihenni. Es akkor a fény csak úgy omlott a földre. Hamis, csalárd fény, mely messés, idegen búzájjal, hazug szépséggel vont be mindent.

Gyöngé, rövidlátó szeméi kápráztak a szemlveg alatt. Nem is ismerte körülötte a földet, a

saját birtokát. Mintha más ország csodás, idegen növényzete között járna.

Káprázatként terült előtte egy folyton ringó, ezüstös sáv. Fölynyult egész e dombtetőig.

A tündérek utja tán?

Fölötte áttetsző barnás fátyol lengett árny-könyűséggel.

Itt-ott látott egy-egy izzó napot, a mint farkasszemet néz a holdal.

Milyen pillantás!

Egyhelyt egész csoport volt azokból az égő korongokból. Ezernyi nap, melyekről a holdsugár ezerszeresen verődött vissza sziporkázva.

Aztán csodás, idegen növényeket. Leveleik mint egy kiterjesztett legyező, finom, csillagmintájú, millió cakkos csipkéje. Likacsai között drágakövek csillogásaként tört meg a holdsugár egy-egy harmatcseppben.

Látta a növényházak féltett orhideáját, a mint hosszúra nyult, lengő szárán kecsesen himbálta nyelvet virágait a fényben.

Káprázat volt a lelkében is. Oda is bevilágított egy előtte eddig ismeretlen fény. Búbajos ragyogással két égő szem.

Nem ismert önmagára. Hol van az a fé-lénk nyurga fiu, a kinek a járása fáradt volt és bizonytalan? A kinek a lelke telve volt boron-

gós, halálos sejtelemmel s a ki köhécsélve, fázós didergéssel huzta össze a kabátját sovány melle fölött.

Hol van?

Vagy talán ő lenne az, a ki ott gázol a holdsugárban, egyenes, délceg járással s szerelmes sóhajással: holnap... holnap!

Ő lenne az, a ki eddig csak azért várta a holnapot, mert kíváncsi volt: vajjon végig éri-e? S most várja, hogy elmelessen hozzá. Holnap és mindennap, addig a mi megkapja őt. Koldulni fogja a szeretetét évekig ha kell.

De hátha nem is kell sokáig várni rá. Megszánja tán.

Hiszen már is jóságot mutatott első találkozására.

Ott a mulató sokaság, a táncoló leányok között

A csipkés szoknyák forgataga majd elsöpörte őket s bujkálva húzódtak félrebb... mind félrebb. Végre egy kedves kis zugban megállapodtak. Olyan furcsa erdőszag volt ott, a cserfákkal körülkerített tánchely jó szélső, homályos szögletében. A táncos párok túl, jó messze, egy csoportban toporogtak a cigány előtt.

Sövegjártó János

vászon kereskedése menyasszonyi kelengyék

olcsó, szabott árak mellett.
Székesfehérvár, Barátok épülete.

Mai lapunk 4 oldal.

00000317

zás áll elő, a melynek áldását mindannyian gyönyörködve szemléljük.

Természetes, hogy nagy munka vár itt a segédszervezetekre, Székesfehérvár ifjú generációjának nevelőire, a tanítói karra, a kiknek minden eszközzel rajta kell lenni azon, hogy az ifjuságban a fásítás barátjait neveljük föl és nem annak ellenségeit. Hogy minden gyermek és ifju szinte fanatikus védelmezője legyen annak a fának, a melyet a házuk elé ültettek. Ez is nagy munka és lassu munka, a melyet kitartó küzdelem után lehet elérni. De meg kell tenni s ebben össze kell fogni a társadalom többi humánus intézményeinek, különösen pedig a katolikus köröknek, a melyek ezen a talajon is megmutathatják, hogy építés a hivatásuk.

Bilkei Ferenc.

UJDONSÁGOK.

— **Küldöttség.** Folyó hó 3-án *Széchenyi* Viktor gróf vezetés alatt küldöttség ment *Szereényi* József kereskedelmi miniszteri államtitkárhoz, arra kéve őt, hogy a balatonparti vasút menetrendjét a város érdekeit szolgáló megváltoztatásában járjon közbe. Az államtitkár, aki *Széchenyi* Viktor gróf főrendiházi felszólására is megígérte, hogy a menetrend megállapításánál szemmel tartja a város érdekeit, a küldöttséget biztosította arról, hogy városunkból minden vonat-hoz lesz csatlakozás. A küldöttség tagjai voltak a főispánon kívül *Maundorff* Géza báró orszgy. képviselő, *Szűcs* Jenő alispán és *Kerekes* Lajos h. polgármester.

— **Szabadságon.** *Mészöly* József dr. a szent György-kórház osztályos főorvosa hat heti szabadságra a Lidóra utazott. Távollétében *Koronczay* József dr. fogja helyettesíteni.

A lampionok csekély világa alig derengett odáig.

S az a leány mégis fényben tilt. A galyak között áttört holdugrák mint ékszer ragyogott haján és ruháján.

Hogy tetszett az a kis hely ott neki!

— Hisz itt pompásan vagyunk, mondta kedves kacagással. Ejnye, milyen édes itt ugy-e? Igaz biz a, maga nem táncol?

— Még sohasem táncoltam. Fájdalom, bőségesebben élveztem a gyöngye gyermekek minden előnyeit. Kényeztetek, féltettek. Anyám nem engedett táncolni s most már nem is tudnék. És maga?

— Én? Oh én meg már nem táncolok. Nem is képzelem, hogy menyit forogtam már életemben. Meg is untam. Hallja, hogy ujrának azok ott! De sebj! Azért jól fogunk mulatni mi is. Mi, az öregek... És beszélgettek. Azaz többnyire csak a leány, ő meg elragadtatva hallgatta. Rövidlátó, gyöngye szemével közelhajolt s úgy nézte azt a beszédes ajkat, azt a ragyogó két szemet.

Örökké tudta volna nézni. Örökké hallgatni.

S az öröklét alig tartott egy órát. Hirtelen eszébe jutott a leánynak, hogy könnyen meglehet ám hűlni az ilyen fényes nyári éjszakában.

Milyen kedves gondoskodással mondta: bizony hz olyan elkényeztetett gyermekeknek, mint maga, már otthon van helyük a kuckóban. Tehát most már hazafelé! Mi is megyünk a mamával. A kik nem táncolnak, azoknak elég volt a mulatságból.

Mi történt vele, hogy egyszerre elszorult a szíve arra a gondolatra: hogy nem látja többet.

Milyen neveléses lehetett, a mint össze-tette a két kezét és úgy kérte: ne menjen még! még! Csak egy picikét ne. Beszéljen még valamit!

— Még? Ugyan? Hiszen máris tul sokat csalogtam. Nem, ma többet nem!

— **Iskolalátogatás.** *Schaller* Floris kir. tanfelügyelő most fejezte be több mint egy hónapig tartó hivatalos körútját. Körútjában megtekintette a vármegye területén levő iskolákat, hogy azok áldásáról, a tanulmány eredményéről beható ismereteket szerezzen s ellenőrizze az iskolák felett gyakoroltott felügyeletet. A nagy ügy-szeretettel végzett körút alkalmával a tanfelügyelő örvendtesen tapasztalta, hogy a tanulmány ki-elégíti a várakozást, jobb közepesnél. Csak néhol fordulnak elő rendellenességek és kötelességmulasztás. A tanfelügyelő különben körútjának eredményét részletes jelentésben fogja beterjeszteni a vármegye közigazgatási bizottsága elé.

— **Uj gyár.** Egyidőig békén aludtunk már, hosszú mély és hozzátéhetjük ősi álmainkat nem zavarták a gyártervek. A Posch-féle téglagyár, a textil szövő gyár stb. stb. alaposan feltöltettek bennünket s hiába fűztünk hozzájuk annyi jó reménységét. Csak a számszámú gyár vált be ezt messze vitték városunk területétől s még eddig becsülettel megállja helyét, a szerényebb keretei közt. A gyár 30—35 munkást foglalkoztat, akik a gyárváralat telepén Inotán letelepedve nagyobb intelligenciájuknál fogva jótékonyan hatnak Inota és környéke szellemi életére.

Már csak ebből a szempontból is kívánatos volna ha vármegyénk területén minél több gyárnak vetnének alapot. Igazán nem a legjobb világot vet gazdasági és kulturális viszonyainkra, hogy megyénk területén a legnagyobb nehézségek közé tartozik a gyárak léleltése. Hiába fűztük a legjobb reményeinket az eccsi cukorgyárhoz, amelyet legnagyobb s legagilisabb gazdák vettek a kezükbe, a hosszas és szinte farszító tervezetések nem kerültek kivételre. Legujabban még nem tudjuk mekkora apparátussal, ambícióval és komolysággal — egy városunkban léleltendő keményítőgyár tervét vetődött felszínre. Egy külföldi részvénytársaság megkereste a Fejérmegyei Gazdasági Egyesületet, illetve annak agilis elnökét, *Eszterházy* László grófot, hogy információt és támogatást kérjen a keményítőgyár léleltésére. A Gazdasági Egyesület pénteki ülésén az együtt levő gazdák már meg is vitatták az ügyet s úgy látszik első stádiuma biztató ki-látásokkal és komolysággal indult meg. Egyelőre megállapodtak abban, hogy a léleltendő gyárat az egyesület a maga részéről támogatni fogja s közben jár azíránt, hogy a keményítő termelésre szükséges burgonyát, kellő mennyiségben a gyár rendelkezésére bocsássa, illetőleg annak közvetítését előmozdítsa. Ugy tudjuk, a burgonya beszerzése nem kerülne nagyobb nehézségbe. Hát ennyire már volnánk, mi azonban azon az állásponton vagyunk: lássuk a medvét.

— **A Fejérmegyei Gazdasági Egyesület** folyó hó 4-én, d. e. 10 órakor igazgató választmányi ülést tartott egyesületi helyiségében. *Eszterházy* László gróf elnökölte alatt.

Az ülés főtárgya a földadó kataszter ki-gazdálkodására irányuló mozgalom volt. Lapunkban már több alkalommal említettük, hogy megyénkben a földadó kataszter aránytalanul nagyobb mint más vármegyékben. Hevesben, Veszprémben a hol a földek nagyobb jövedelmet hoznak aránylag sokkal csekélyebb az adózás miatt nálunk. Az egész megye területét becsli járósként szerint felosztva a kiküldött bizottságok át fogják tanulmányozni, hogy a földadó kataszter igazságosabb megállapítására beszolgáltatassák az adatokat. Együttal a gazdasági egyesület felkérte három tagját, *Koller* Pál másodelnököt, *Koller* Tivadart és *Pajzs* Gyula drt, hogy a vármegye gazdáink zájós panasztát és méltányos kérelmét foglalják memorandumba, amelyet az egyesület hivatalosan be fog terjeszteni a miniszteriumba. A memorandum, amely hosszabb gondos és alapos munka eredménye, elkészült s a legméltányosabb okokra támaszkodva kéri a Fejérmegye földjére súlyos teherként nehezedő földadó méltányosabb megállapítását. A memorandumot a gazdasági egyesület szíveségéből közölni fogjuk lapunkban.

Az igazgatóválasztmány foglalkozott még a léleltendő keményítőgyár tervével s azt jóakarattal vette pártfogásába. Több folyóúgy elintézése után az ülés véget ért.

— **Halálozás.** Özv. *Miunkovits* Szaváné, *Skalkra* János DV. mérnök nagynénje 73 éves korában folyó hó 6-án elhunyt. Temetése ma d. u. 5 órakor volt a DV. telepén levő gyászszobából őszinte részvét mellet.

Pajkosan megrázta fejét, hogy a holdsugarak táncolva röpöködtek arcán és vállain...

— Hanem tudja mit? Ha öröme telik az én bölcs beszédemben, hát... hát... néhány eljöhete hozzánk.

Milyen jó, hogy épen akkor szállt egy kis fekete éji bogár a ruhájára. Azzal bajlódott, legalább nem vette észre, hogy az a fiu ott mellette a megváltozott pillantásával néz reá s örmében majd térdre rogy, hogy áhiattalt temesse arcát ruhája fodrába. De mire a kis bogár tovarepült, ő is szóhoz tudott jutni gyámoltalan dadogással: igazán... igazán elmeheinek én magukhoz?

— El ám! Még pedig már holnap is, ha akarja... Nos tehát megegyeztünk? Igen? Holnap...

— Oh igen! Holnap... holnap, suttozta még akkor is, mikor haza ballagott a mezei uton, a fehér fényben uszó nyári éjszakában, elkáprázott szemekkel, elkáprázott lélekkel.

S ha mondta volna neki valaki, egy *Mefiszto* ha sugta volna a füllébe, rámutatva a hazug szépséggel pompázó környezetre: nézd te golyhó! az a rengő ezüstös szalag ott a dombtetőig, melyről azt képezed, hogy a tündérek útja, közönséges kurucisák, melynek érett szemlein csámcsogva híznak majd a sértések. Ládd! Az az egybefolyó ezüstös fényesség, nem egyébb, mint hamis fény, mely csak egypár órára, egy rövid ideig tartó nyári éjszakára, hosszú sávokban simul a levelekre s a lengő fátvolytakaró, fölötte a barkák piéhs bokrájának tömege, mely szét-foszlik majd a jármos-marhák fogai alatt.

— Azok, a mikről azt hiszed, hogy a nap gyermekei, csak a napraforgó tertyéid virágai. A szemétdombon is virul, ha magvát oda veted.

— A forró délnek csipkés legyezőt termő növénye, undorító szagu búrók s a drága orhidea utazéll gaz, vadborsó nem egyébb.

Nem hinné el. Eredj gonosz, eredj! S rövidlátó, elkáprázott szemével menne

tovább. Ha azt mondaná neki *Mefiszto*: te bolond! Az, a mi betölti a lelkedet, csak hazug, rövid ideig tartó hamis fény. Addig ragyog, a mig ki-mondod az „igent” s aztán nem vagy egyéb, mint a fényűzés magas polcához támasztott rozoga létra. Siraftanul omlolatsz össze, ha egyszer fölsegitetted oda.

Nem hinné. Azt sem, hogy az az asszonyt a kinek tisztelettel hajolt a keze fölé, a kirl az képzelem, hogy jószágos anyaként fog oldala mellett, állani, azt sugta a leánynak: Olga nézd csak ha azt a paszulykarót, ott... ott... azt a nyurga gyereket, ha bemutatják, hát helyén legyen az eszed! Pénye van annak a kályóknak. Csak most kerül ide. Hegyek közé küldte az orvosa. Képzeld, azon kezdte a kurát, hogy megvette a Récsi-féle dominiumot. Egy summában fizette ki, hallod? Egy summában! Reményem, föl tudod fogni, hogy mi az? S eszedbe jut, hogy egész nap izzadtál a vasató mellett, én meg órákig stopoltam a harisnyádát, hogy eljöhessünk erre a nyomorult „nyári ünneplésre.”

— De mama, mondta a leány, az a fiu mellheteg, hát nem látja?

— Mellbeteg? ... számár vagy! Hát Nizzában teletni suviksz...?

Aztán elkezdődött a játék. Sugárzott a fény a leány szeméből.

Hazug, család fény.

Nem hinné, hogy az az édesen csevegő ajak mikor elváltak, durva szavakkal sugta az anya füllébe: bravó! Nizzában teletünk! Megszédült mint a maszlagos hal...

— Eredj gonosz, eredj!

Csak menne tovább... önfelédten ismételné magában: holnap... holnap...

Csak menne önfelédten tovább... tovább... a fényben.

Jancsó Ilona.

— **Zichy Ráfael gróf a föld népéért.** Zichy Ráfael gróf nem egyszer tanujelét adta már népszerű szívének s hamisíthatlan szociális érzékének. A kor szociális mozgalmait s a gazdátársadalomra hasznavehető tanúságait nemcsak érdeklődéssel kíséri, de a legközelebb fölvetődő szociális kötelességeket meleg szíve és jóakarata szerint mérlegeli s tehetségéhez, tekintélyéhez mértén elősegíti.

Legutóbb a Fejérmegyei Gazdasági Egyesületet gyűlésen adott beszédese tanúságot népszerűtetéről. Az indítványok során felvetette az eszmét, hogy a Gazdasági Egyesület találjon módot és alkalmat a nép térheinek és szomorú helyzetének javítására. A nemes gróf népjóléti intézmények létesítése által látja elérhetőnek a nép anyagi és erkölcsi javainak megmentését, illetve elősegítését. A figyelemreméltó indítványát visszahangolt kellett a gazdasági egyesületben, amely tárgyalva a dolgot arra az eredményre jutott, hogy a gabonarakarék felállítására volna a népjóléti első és legszükségesebb eszköze. A gabonarakarék szövetkezete felállításában az arra szükséges pénzügyi hiánya miatt nehézségbe ütközik. Egyenlőre ennyiben marad a dolog. Mi azonban úgy tudjuk hogy a miniszter ígéretet tett a gabonarakarék szövetkezetek felállításáról és amint tudjuk több gabonarakarék fenmaradását pénzügyi segítséggel biztosítja. Mi még visszatérünk a dologra.

— **Céllövészet.** *Pisztoly kör.* 1. Kékessy László 8—26. 2. Vida István 8—23. 3. Binder Béla 6—19. — *Pisztoly pont.* 1. Kékessy László 4. 2. Rádai László 4. 3. Binder Béla 4. — *Fegyver kör.* 1. Binder Béla 10—53, a 2. és 3. nem adatott ki. — *Fegyver pont.* 1. Fleischer Lajos 3. 2. Binder Béla 3, a 3-ik nem adatott ki.

— **A felsőbb leányiskola színelőadása.** A székesfehérvári felsőbb leányiskola növendékei 1909. évi június hó 12-ikén a városi színházban jótékony célú színelőadást rendeznek. Előadják *A nap szakaszai* című allegorikus verset játékokat, dalokkal, táncokkal, élő- és mozgóképekkel. Irta: Tordai Grail Erzsé. Zenéjét szerezte Tamásyné Gáll Anna. Az előadás tiszta jövedelme az intézet jutalmazási alapja javára fordítottik.

Az előadás szereplői:

Hajnal: Havranek Julia.

Nappal: Szepesi Ilona.

Alkony: Laky Julia.

Éj: Téri Irén.

I. rész.

Hajnalcsillag: Árókay Margit.

Hajnalcsillagok: Weisz Rozália, Porász Margit, Vadász Olga, Hampek Margit, Dudosits Mária, Hermann Márta, Brúza Ilona, Barsi Irén, Mustos Ida, Erdi Biri, Braun Mária, Hoffmann Teréz, Grosz Ilona, Pausch Elvira, Gerendai Margit, Tanczer Paula.

Pásztorfiu: Berger Emilia.

Pásztorleány: Gebhardt Cecília.

II. rész.

Napsugarak: Haász Aranka, Majsai Ida

Barna Emma, Lázár Margit, Stern Erzsé, Brúza Ilona, Pausch Irén, Gerő Praula, Weisz Karolin, Vámos Mária, Kristóf Etel, Bánó Irén, Gondán Ilona, Ujcz Anna.

A munka.

Egy meglelt férfi: Zubek Margit.

Két felnőt ifju: Kövessy Emma, Grosz Erzsébet.

Egy kis fiu: Pető Lili.

Egy fiatal leány: Kalmár Irma.

Egy menyecske: Hermann Regina.

Egy kis leány: Andráskovits Aranka.

Egy öregebb nő: Pausch Irma.

Egy négyéves leányka: Holly Bözsi.

III. rész.

Esthajnali csillag: Halász Edit.

Alkony sugarak: Winkler Mária, Reinitz Irén, Mészöly Mária, Stern Teréz, Váradai Hermin, Vámos Irén, Tattay Piroksa, Mészáros Sarolta, Fülöp Róza, Pálmai Lili, Krausz Rózsa, Possal Ella, Frankfurter Margit, Barna Erzsébet, Gyurkovits Etel, Deutsch Anna.

Munka után.

Egy öregebb férfi: Szirkovits Emilia, Egy öregebb asszony: Schwartz Erzsébet Egy menyecske: Klein Erzsébet, Egy leány: Ullmann Irma, Három gyermek: Schredl Mária, Hubert Erzsébet, Csizsar Mária, Aratók: László Margit, Steiner Piroksa, Kövessy Mária, Propper Sarolta, Székely Mária, Balog Ida, Klein Kamilla, Szabó Piroksa, Szabó Márta, Róth Olga, Schubert Margit, Trummer Irén, Holczer Magda, Fülöp Jolán.

IV. rész.

Hold: Weisz Bianka.

Csillagok: Gulyás Mária, Bacsinzky Flóra, Klein Ilona, Ulmer Julia, Klökner Mária, Orbán Erzsébet, Zabrics Erzsébet, Velinszky Margit.

Árnyak: Rechnitzer Margit, Skalka Józsa, Raics Zsófi, Szauer Paula, Mohos Anna, Giffing Paula, Greiner Irén, Weisz Laura.

Lepkék: Klein Erzsébet, Pálmai Edith, Palánszky Ilona.

A bölcső álma.

Egy fiatal nő: Molnár Mária.

Fehér lepke: Palánszky Ilona.

Angyalok: Erdős Rózsa, Vértes Erzsébet, Barcza Margit, Lánkos Anna, Klein Margit, Farkas Erzsébet, Pék Birike, Kecán, Holly Sárika, Holly Bözsi, Hrabovszky, Schlamadinger Erni, Wertheim, Schlesinger, Schlesinger, Keller Zelma, Ujházy.

Az ifju álma.

Egy alvó katona: Bernstein Róza.

Tarka lepke: Klein Erzsébet.

Egy fiatal leány: Almásy Mária.

Egy ifju katona: Kálmán Irén.

A nyugtalan lelkiismeret látománya.

A bűnös: Steinmetz Margit.

Fekete lepke: Pálmai Edit.

Ujságot áruló rongyos nő: Krachler Mária.

Egy kis gyermek: Domján Emilia.

Az igaz ember látománya.

Egy kis angyal: Schlamadinger Erni.

Árnyak.

Az igaz ember: Skalka Hilda.

Megdicsőült nő: Bánó Vilma.

Gyermekük: Holly Bözsi.

Két nagy angyal: Thom Mária, Pick Margit.

A táncot és éneket zongorán kíséri: Háhn Anta kisasszony. — Helyiárak: Földszinti páholy 12 kor., Emeleti páholy 10 kor. Elsőrendű zárt-szék 2 kor., Másodrendű zárt-szék 1 kor. 60 fl. Harmadrendű zárt-szék 1 kor. 20 fl. Másodemeleti erkélyülés 1 kor. Másodemeleti erkélyálló 60 fl. Földszinti állóhely 80 fl. Deak-, katona- és gyermekjegy 60 fl. Karzati ülőhely 60 fl. Karzati állóhely 40 fl. — Jegyek előre válthatók Schmelzer Jákó nádor-utcai üzletében és este 7 órától a pénztárnál. Kezdeté este 8 órakor.

Vizsgákra alkalmas jutalomkönyvek, ugy a Szent István Társulat, mint egyéb kiadásokból óriási választékban kaphatók Klökner Péter udvari könyvkereskedőnél Székesfehérvárott.

— **Fegyelmi.** Brandt Dezső seregélyesi jegyzőt hivatali szabálytalanságok miatt 400 korona pénzbírságra bűntette meg az alispán. A község képviselő testülete — a bűntetést enyhének találván — megfélemlítette a közigazgatási bizottságnál.

— **Postások mulatsága.** A székesfehérvári posta és távirtdahivatali tisztái és szolgaszemélyelete június hó 13-án a polgári lövöldében özvegyeik és árváik segélylapja javára zártkörű táncmulatságot rendez. Tekeverseny, tombola, világposta kezdeté délután 4 órakor. Tánc kezdeté este 9 órakor. A mulatságot kedvezőtlen időben is megtartják. Személyjegy 1 kor., családjegy 2 kor.,

Jegyek előre válthatók a postahivatalban és a levélhordóknál. A tekeverseny délután 4 órából este 8-ig tart nyereménytárgyakkal.

— **Mentők munkája.** Székesfehérvári Önkéntes Tűzoltó-Egylet Merítő-Csapata május hónapban első segítséget nyújtott 92 alkalommal a következő eseteknél: sérülések 80, belső bajok 8, egyéb bajok 1, öngyilkosság 3 esetben. Ezen kívül közreműködött 25 alkalommal és pedig: betegek szállításánál 17, elmebetegek szállításánál 2, vaklármánál 3, hullaszállításánál 3 esetben. Mozgóórságnál 12 esetben; színházban 2, egyéb helyütt 8, tanóra 2 esetben. 1909 évi május havi összműködés 129 esetben. Az 1909 évben 875 esetben; főnállása (1898) óta 7879 esetben működött közre.

— **Vizagahangverseny.** Propsz Emilia cimbalomtanítónő folyó hó 9-án d. u. fél 5 tartotta növendékei vizsgálatát a főgimnázium dísztermében. A termet zsüfőlégi megítélő közönség meglepedéssel és elismeréssel vette tudomásul, hogy Propsz Emilia a tanítványai szép eredményt mutattak fel, amely méltán dicséret tanítónőjök szorgalmát és ambícióját. Az évek óta működő, rokonszenves és kedves cimbalomtanító nevéhez újabb babérág fűződött, mert láttuk, hogy ő a cimbalomnak, e jellegzetesen magyar hangzerek tanításában szinte felülmúlhatatlan. Tizenkét pompás hangversenyszámban mutatták be most is a tanítványok, hogy milyen kiváló és lelkiismeretes oktatásban részesülnek. Valamennyien szépen játszottak, de ki kell emelnünk Törneg Ernő, Lakatos Jolánka, Kovács Mariska, Gerbán Mariska, Márkus Erzsébet és Fülöp Jolánka játékát. A legnagyobb élvezetet azonban kétféle Jolánka és Domján Emmike szereztek, kiknek játékáról nem is lehet itt eléggé méltányosa dicsérettel megemlékezni.

— **Radványi Miklós fegyelmije.** Radványi Miklósnak a felfüggesztett vármegyeli levéltárosnak ügyében holnap hoz fegyelmi határozatot a vármegye fegyelmi választmánya. Azt megelőzőleg a fegyelmi választmány által kiküldött bizottság beható vizsgálat alá vette a vád tárgyává tett okirathamisítást, megtekintette az ehhez szükséges iratokat s előterjesztést tett a holnap fegyelmi választmány ítéletéhez. A kiküldött bizottság tagjai voltak: Turján József, Schaller Flóris, V. Végh István Koller Pál, Balassa Sándor.

Elsőrendű salon diókokost

már 500 kgr-tól fejjebb

Székesfehérvárott házhoz szállítunk

4 kor. 60 fill. árban 100 kgr-ként

Fleischer és Bolgár

szén és pirszén nagykereskedők

Budapest, V. Alkotmány-utca 11.

Székesfehérvári megrendelési hely:

Fuchs Benő utóda Bolgár Pál

szállítási irodája Bognár-u. 2. Telefon 121.

Szén és koks waggonrakományokban

előnyös áron **bármely állomásra.**

— **Felhívás!** A collegiális szeretet s barátság érzéseit óhajtjuk ápolni — az által is, hogy gyűlésünk után közös ebédet rendezünk. Felhívom tehát a főt. papságot és kedves kártársaimat, kik ezen a „kath. legényegyesületben” rendezendő, társas ebédet részt venni óhajtának, ebbeli szándékukat, — egy levelező lapon — legkésőbb június hó 16-ig alulírott tudatni sziveskedjenek. Egy teríték ára 2 korona. Közkiíváratnak óhajtunk eleget tenni, amidőn ezen közös ebédet rendezzük. Megyéspüspök Urunk is óhajtja, hogy a papság és tanítóság a gyűlés után

együtt legyen. Hisszük, hogy mindnyájan együtt leszünk. Papp János, igazgató-tanító k. b. jegyző. Lovasberény.

A tüdőbajusokat gondozó Intézet jelentése 1909 május hóról. Május hóban felvett az intézet 8 új családot 42 taggal. Az összes gondozottak száma május hó végéig 143 család, 619 taggal. Kiutalványozott: 3244 liter tejet, 10 kg. vaját, 354.75 kg. lisztet, 359 kg. burgonyát, 20.75 kg. rizst, 6.5 kg. babot, 7 kg. borsót, 31 db. tojást, 2.5 kg. lencsét. Kiszolgáltattott még ápolási költségére 5 k. utiköltségre 16.20 k., azonkívül 1 ág, 4 köpöcsésze és 1 zsebhen hordható köpöcső, összesen 878 korona 81 fill. értékben.

A hónapoként közből jelentésekből arról győződünk meg, hogy a szépvivatásu intézmény állandó és biztos fejlődés alatt áll. Már csak ezért is rászógal a nagy közönség fokozott mérvű pártfogására.

Varga Elemér okl. építész-mérnök műszaki irodáját **Vörösmarty-tér 10. sz. I. em. helyezte át.**

Vizagáz az elemi iskolákban. A székesfehérvári községi elemi és gazd. ismétlő iskolák záróvizsgálatainak sorrendje:

I. A vallástantól. a) a római kath. tanulóké: Elnök: K. Horváth István, esp. plébános, püspöki biztos. 1. A zámoly-utcai iskolában 5-én d. u. 3. 2. Az ezredáves iskolában 9-én d. e. 8. 3. A vizvárosi iskolában 9-én d. u. 3. 4. A belv. elemi leányiskolában 11-én d. e. 8. 5. A belv. elemi fiúiskolában 11-én d. u. 3. 6. A szömörce-utcai iskolában 12-én d. e. 8. 7. Az öreg-utcai iskolában: 12-én d. u. 3. 8. A tóvárosi iskolában 14-én d. e. 8. 9. A selyemutcai iskolában 14-én d. u. 3. 10. Az olaj-utcai iskolában: 14-én d. u. 3. 11. A belv. fiú iskolánál és a felső keresk. iskolánál levő 2-2 pótosztályban június 15-én d. u. 3 órákor. Az iskola részéről mint kiküldöttek jelen vannak az illető vezetőtanítók. b) a ref. tanulóké június 11-én d. u. 3 órákor. Elnök: Pálffy Károly, az iskolaszék részéről jelen van Hübner Károly. c) az ágost. hitv. tanulóké jun. 11-én d. u. 3 órákor, az iskolaszék részéről jelen van dr. Kövesy István. d) a gör. kei. tanulók vizsgájánál, az iskolaszék részéről jelen van Nagy Ignác. e) haladó izr. vall. tanulók vizsgájánál, az iskolaszék részéről jelen van Vermes Mihály. f) az orth. izr. vall. tanulók vizsgájánál az iskolaszék részéről jelen van Dr. Holly Géza.

II. A többi tantárgyakból a belv. fiúiskolánál 17-23 között tartatnak meg a vizsgálatok, elnökök: Dieballe György és Wagner Antal. A belv. leányiskolánál 19-23 között lesznek a vizsgák, elnökök: dr. Lauschmann Gyula és Geiszt József. A szömörce-utcai leányiskolában 16-19-én vizsgáznak, elnökök: dr. Árokay Antal és Lambert Vilmos. A többi iskolákban 16-19 között folynak le a vizsgálatok. A selyem-utcai fiúiskolában, elnökök: Nagy Ignác és Vida Dezső. A tóvárosi iskolában, elnökök: Miklós Géza és Solyom Lajos. A vizvárosi iskolában, elnökök: dr. Holly Géza és Weisenfeld János. Az olaj-utcai iskolában elnökök: dr. Szabady József és Kiss Imre. A zámoly-utcai fiúiskolában elnökök: dr. Czapary László és Pausch Rafael. Az ezredáves iskolában elnökök: dr. Eisenbarth Károly és Szirbek József. Az öreg-utcai leányiskolában, elnök: Hübner Károly és Szeib István.

III. Tornaszaból. A fiúk tornavizsgálata 18-án, a leányoké 19-én d. u. 5 órákor, elnökök a II. pont alatt megnevezettek.

IV. Gazdasági ismétlő iskolák. A szaktanító gazd. ism. fiúiskolában 12-én d. e. 8, az I., d. u. 2 órákor a II. és III. osztálybeliek vizsgája. Elnök: Szirbek József, igazgató. A gazd. ism. leányiskolában a Mészáros Matild tanítónő által vezetett I. osztályokban 14-én d. e. 8, a II. és III. osztályokban d. u. 2 órákor. A Sebestyén Ilona tanítónő által vezetett I. osztályokban 15-én d. e. 8, a II. és III. osztályokban d. u. 2 órákor lesznek a vizsgálatok. Elnök: Szirbek József, igazgató.

V. Magánvizsgálatok. 6-án és 13-án d. e. 9 órákor a belv. fiúiskolában. Elnök: Szirbek József, igazgató.

VI. Záróünnepélyek. Az összes elemi iskolákban a záróünnepélyek június 27-én d. e. 8 órákor kezdődő ünnepélyes „Te Deum” után tartatnak meg.

— Égő lányka. Csáradszky József főeny-pusztai lakos 15-éves-kis leánya, míg sültel munkában: távol; voltak hazulról, borzalmas szerencsétlenség áldozata lett. A tűzhely körül játszadován ruhája meggyulladt s mire jajveszékéseit észrevették a szomszédok, súlyos égési sebeket szenvedett.

— Lakmározó csavargó. Martos József baracska lakos a tavaszi munkában földjén szorgoskodván vitt egy kis elemozsiát, hogy délb. ne kelljen haza fáradnia, szaporában végezze munkáját. Csak úgy égett a kezében a munka, miatt egy toprongyos csavargó vetődött arra, aki kitűnő szimatjával rábukkant a jobb sorsra érdemes elemozsiára s gazdája tudta és belegyezése nélkül elköltötte. A dolgozó gazda azonban észre vette a garáda esetet s azonnal utána vetette magát a tolvajnak, akit csak hosszas hajszá után csipett nyakon. Az élelmes csavargó törvény elé kerül.

— Rövid hírek.

Tabajdi eset. Özv. Sáska István 59 éves tabajdi lakos be akart menni ifj. Pápai Jánosné udvarába. Az asszony sejtven a bekövetkezendőket, bezárta a kaput a tolazkodó elől. Sáska István erre a kapunak rontott, betörte azt, és az asszonyt a nem várt ellenállás miatt be akarta dobni a kutba. A törvényszék is felelőségre vonta az öreg Sáskát s 8 napi fogházra ítélte.

Üngyikosság. Moharos Sándor 31 éves kajászószentpéteri lakos idegbaja miatt felkötötte magát. Három árvaét hagyott maga után.

Tűz. Veisz Berthold bérlő Sárosdhoz tartozó birtokán kigyulladt az ököristoló tetőzete 6000 korona értékben leégett.

Sertésvész fellépett Csór községben.

Jégszekerények, gyermekágyak, kocsik és vasutakok valamint takaréktűzhelyek nagy választékban állandóan raktáron Márkus Simon Fia cégnél Jókai-utca 16.

— Schollné asszony Velencéről. Régóta jó ismerőstünk már Schollné asszony Velencéről, aki évenként, sőt hónapoként szokott adatokat szolgáltatni bűnügyi kronikánkhoz. Schollné asszony t. i. kleptomaniában szenved s ez a futcsa betegség folyton arra sarkalja, hogy hozzá nyuljon a más jószágához. Egy alkalommal 14 különböző helyen és időben elkövetett lopásért vonta felelőségre a törvényt, azonban orvosi közbenjárásra fel kellett menteni a vád és következményei alól, mert a kleptomania törvényese nem büntethető. A ki kleptomaniás, annál a lopás nem előre megfontolt cselekmény tehát semmi köze hozzá a büntető paragrafusoknak. Szegény feje most hasonló bűncselekményekért a fehérvári rendőrség elé került, itt azonban egyszerűen továbbítják szülőfalujába, Velencére. Boldogítsa a velenceieket.

20 fillér egy nagy doboz Fernolett-féle világhírű cipőcém. Legjobb denaturált spiritusz literje 56 fillér. Gumisarkok, melyek a járást biztossá és kellemessé teszik, továbbá cipőfűző különlegességek stb., legolcsóbb árban kapható:

Langráf Gábor és Fia
gépszil- és bűrkeroskedésében
Jókai-u. 8. — Telefon 100.

Piaci árak:

Buza	27-20	27--
Rozs	18-60	18-40
Árpa	17--	16-60
Zab	19--	18-80
Tengeri	16-60	

Szerkesztői üzenet

G. F. Perth Amboy, Megyék. Fiuméből szombaton indultok és Péter és Pál napján lesznek nálad. A kikötőnél légy ott, mert addig nem tudok még többet mint: yes, yes!

Nagyméltóságú

Zichy János gróf

szőlészete elad

ugy nagyban, mint zárt palackokban saját főzésű valódi ó törkölypálinkát 2-10 K, új törkölypálinkát 1-90 K, cognacot 5 K árban literenként, palackal együtt.

Csomagolás önköltségen számitatik. — — — Szállítás utánvétellel történik. Megrendelések

Uradalmi intézőség Tác

(Fejérm.) címre kéretnek.

Ujabb rendszerű kocsik!

HIRTLING PAL

KOCSIGYÁRTÓ

Üzlet: Tolnai-utca 16. Székesfehérvár Raktár: Símor-utca 35

Raktáron tartok minden fajtájú kész ruganyos kocsit, kész korbákat, kerekeket és a hozzá tartozó farészeket.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom kocsifényező és nyerges — — — műhelyemet.

A kocsigyártáshoz tartozó összes javításokat jutányosan s gyorsan eszközölöm.

ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára

Székesfehérvár, Szőgyény-Marich-utca.

Állandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

ugyszintén

papi öltönyök,
Ferenc József-kabát,
köpenyek (havelok)
börkabátok, utazó bundák,
raglán-felöltők, kabátok.